

Rezoluția
Simpozionului Internațional de Etnologie dedicat Zilei Universale a Iei și
Zilei Naționale a Portului Popular,
Chișinău, 20–21 iunie 2024

În perioada 20–21 iunie 2024, Institutul Patrimoniului Cultural, sub egida Ministerului Culturii al Republicii Moldova, a organizat Simpozionul Internațional de Etnologie dedicat Zilei Universale a Iei și Zilei Naționale a Portului Popular. Evenimentul a avut drept obiectiv central valorizarea portului popular, în special aiei tradiționale, ca simbol identitar, și promovarea patrimoniului cultural imaterial prin cercetări științifice interdisciplinare și dialog internațional.

Simpozionul s-a desfășurat cu participarea unor reputeate instituții de profil din România, Ucraina și Republica Moldova, printre care Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” al Academiei Române, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca – Centrul Universitar Nord din Baia Mare, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Institutul de Studii al Artelor, Folcloristică și Etnologie „M. Rylskyi” al Academiei Naționale de Științe din Ucraina, Academia de Științe a Moldovei și Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul.

Deschiderea oficială a avut loc în cadrul unei ședințe plenare găzduite de Academia de Științe a Moldovei. Au fost prezentate comunicări valoroase privind importanța patrimoniului imaterial în definirea identității naționale, rolul simbolic al costumului tradițional, modalități de valorificare a moștenirii culturale, precum și similitudinile și diferențele dintre portul popular românesc și cel ucrainean din zonele istorice de contact.

Dezbaterile care au urmat în cadrul atelierelor tematice au reunit peste 80 de participanți – cercetători, profesori, manageri școlari și universitari, inspectori, metodiști, factori decizionali din cadrul Ministerului Educației, precum și studenți și tineri specialiști. Aceștia au abordat teme legate de semnificația portului tradițional în context istoric și contemporan, dificultățile din procesul de predare a valorilor patrimoniale în învățământul general și superior, provocările privind transmiterea culturii tradiționale către noile generații, dar și importanța cercetării interdisciplinare pentru documentarea și promovarea patrimoniului.

În urma lucrărilor simpozionului, participanții formulează următoarele propuneri și concluzii:

Este necesară elaborarea și implementarea unui **program național de educație patrimonială** care să includă cursuri opționale și resurse digitale dedicate portului popular și culturii tradiționale, adresate elevilor, studenților și profesorilor.

Se propune **crearea unui dicționar terminologic ilustrat** în domeniul costumului popular și al tehnicilor tradiționale de confecționare a acestuia, util atât pentru cercetători, cât și pentru cadrele didactice și muzeografi.

Participanții solicită **susținerea cercetărilor etnologice de teren** prin programe de granturi naționale și internaționale, în special în regiunile în care cultura tradițională este periclitată sau puțin documentată.

Se recomandă **dezvoltarea de parteneriate între universități, muzee și școli** pentru realizarea de ateliere practice, expoziții itinerante, colecții digitale și activități extracurriculare care să implice activ comunitatea și să stimuleze interesul pentru valorile patrimoniale.

Se propune **crearea unei platforme online regionale (România – Moldova – Ucraina)** pentru cercetători și cadre universitare în domeniul etnologiei și patrimoniului, în scopul schimbului de bune practici, materiale științifice, resurse educaționale și colaborări instituționale.

Totodată, participanții subliniază importanța **formării continue a cadrelor didactice** în domeniul patrimoniului cultural, prin cursuri și module acreditate care să ofere competențe în interpretarea și predarea conținutului cultural tradițional într-o manieră modernă și atractivă.

De asemenea, s-a constatat necesitatea **îmbunătățirii politicilor educaționale și culturale** în sprijinul tinerilor specialiști, inclusiv prin oferirea de stagii de practică în instituții culturale, burse de cercetare și mecanisme de integrare profesională.

Rezoluția reflectă consensul participanților privind rolul esențial al culturii tradiționale în consolidarea identității naționale, și reafirmă angajamentul comunității științifice și educaționale în direcția păstrării, promovării și valorificării patrimoniului cultural material și imaterial al Republicii Moldova și al regiunii.